

Streda 19. mája 2010

- O. keďže neboli preukázané výhody a prínosy trombínu pre spotrebiteľov,
- P. keďže postup viazania viacerých samostatných kusov mäsa výrazne zväčšuje povrch, ktorý môže byť nakazený patogénnymi baktériami (ako sú clostridium a salmonela), ktoré počas takéhoto postupu môžu prežiť a rozmnožovať sa bez kyslíka,
- Q. keďže riziko nákazy patogénnymi baktériami je mimoriadne vážne, keďže postup viazania sa môže vykonávať viazaním za studena bez prídania soli a bez akéhokoľvek následného ohrievania, a tak nemožno zaručiť bezpečnosť konečného výrobku,
- R. keďže tak návrh smernice Komisie v tejto oblasti nespĺňa kritériá zahrnutia potravinárskych prídavných látok uvedené v prílohe IV smernice 95/2/ES,
1. domnieva sa, že návrh smernice Komisie nie je zlučiteľný so zámerom a obsahom nariadenia (ES) č. 1333/2008;
 2. nesúhlasí so schválením návrhu smernice Komisie, ktorou sa menia a dopĺňajú prílohy k smernici Európskeho parlamentu a Rady č. 95/2/ES o potravinárskych prídavných látkach iných ako sladidlá a ruší sa rozhodnutie 2004/374/ES;
 3. poveruje svojho predsedu, aby toto uznesenie postúpil Rade a Komisii, ako aj vládam a parlamentom členských štátov.

Akčný plán v oblasti darcovstva a transplantácie orgánov (2009-2015)

P7_TA(2010)0183

Uznesenie Európskeho parlamentu z 19. mája 2010 o oznámení Komisie: Akčný plán v oblasti darcovstva a transplantácie orgánov (2009-2015): posilnená spolupráca medzi členskými štátmi (2009/2104(INI))

(2011/C 161 E/11)

Európsky parlament,

- so zreteľom na článok 184 Zmluvy o fungovaní Európskej únie,
- so zreteľom na Chartu základných práv Európskej únie,
- so zreteľom na návrh smernice Európskeho parlamentu a Rady o normách kvality a bezpečnosti ľudských orgánov určených na transplantáciu (KOM(2008)0818),
- so zreteľom na oznámenie Komisie s názvom Akčný plán v oblasti darcovstva a transplantácie orgánov (2009-2015): posilnená spolupráca medzi členskými štátmi (KOM(2008)0819),
- so zreteľom na smernicu Európskeho parlamentu a Rady 2004/23/ES z 31. marca 2004 ustanovujúcu normy kvality a bezpečnosti pri darovaní, odoberaní, testovaní, spracovávaní, konzervovaní, skladovaní a distribúcii ľudských tkanív a buniek ⁽¹⁾,
- so zreteľom na usmerňujúce zásady Svetovej zdravotníckej organizácie (WHO) pre transplantácie ľudských orgánov,

⁽¹⁾ Ú. v. EÚ L 102, 7.4.2004, s. 48.

Streda 19. mája 2010

- so zreteľom na Dohovor Rady Európy o ľudských právach a biomedicíne a jeho dodatkový protokol týkajúci sa transplantácie orgánov a tkanív ľudského pôvodu,
 - so zreteľom na konferenciu o bezpečnosti a kvalite darcovstva a transplantácie orgánov v Európskej únii, ktorá sa konala 17. – 18. septembra 2003 v Benátkach,
 - so zreteľom na článok 48 rokovacieho poriadku,
 - so zreteľom na správu Výboru pre životné prostredie, verejné zdravie a bezpečnosť potravín a stanovisko Výboru pre právne veci (A7-0103/2010),
- A. keďže v súčasnosti v EÚ čaká na vhodného darcu orgánu 56 000 pacientov a odhaduje sa, že každý deň zomrie pri čakaní na transplantát 12 ľudí,
- B. keďže potreba transplantácií nie je medzi pacientmi v Európe napĺňaná v dôsledku obmedzeného počtu dostupných orgánov od zosnulých, ako aj od žijúcich altruistických darcov,
- C. keďže medzi členskými štátmi sú veľké rozdiely v miere darcovstva orgánov od mŕtvych darcov, ktoré sa pohybujú od 34,2 darcu na milión obyvateľov v Španielsku po 1,1 darcu na milión obyvateľov v Bulharsku, pričom nedostatok orgánov je jedným z hlavných faktorov ovplyvňujúcich transplantačné programy,
- D. keďže v dôsledku rozdielnych právnych, kultúrnych, administratívnych a organizačných faktorov sa národné politiky a regulačné rámce v oblasti darcovstva a transplantácie orgánov v jednotlivých členských krajinách podstatne líšia,
- E. keďže darcovstvo a transplantácie orgánov predstavujú citlivú a komplexnú problematiku s významným etickým rozmerom, ktorej rozvoj si vyžaduje plnú účasť spoločnosti a zapojenie všetkých príslušných zainteresovaných strán,
- F. keďže transplantácia orgánov umožňuje zachraňovať životy, ponúka lepšiu kvalitu života a (v prípade transplantácie obličiek) dosahuje najlepší pomer nákladov a prínosov v porovnaní s inými metódami substitučnej liečby, pričom zároveň zlepšuje možnosti pacientov zapojiť sa do spoločenského a pracovného života,
- G. keďže výmena orgánov medzi členskými štátmi sa už stala bežnou praxou, hoci existujú výrazné rozdiely v počte orgánov, ktoré si členské štáty medzi sebou vymieňajú; keďže výmenu orgánov medzi členskými štátmi napomáhajú organizácie pre medzinárodnú výmenu, ako sú Eurotransplant a Scandiatransplant,
- H. keďže v celej EÚ v súčasnosti neexistuje spoločná databáza údajov o orgánoch určených na darcovstvo a transplantáciu alebo o žijúcich či mŕtvych darcoch, ani celoeurópsky systém certifikácie umožňujúci preukázať, že ľudské orgány a tkanivá boli získané legálne,
- I. keďže iba v Španielsku a v niekoľkých ďalších členských štátoch sa podarilo výrazne zvýšiť počet darovaných orgánov od mŕtvych darcov, pričom sa dokázalo, že tento nárast je spojený so zavedením určitých organizačných postupov, ktoré umožňujú identifikovať potenciálnych darcov v rámci transplantačného systému a maximalizovať počet zomretých osôb, ktoré sa stanú darcami,

Streda 19. mája 2010

- J. keďže smernica 2004/23/ES poskytuje pre problematiku darcovstva a transplantácie orgánov v EÚ jasný právny rámec s tým, že v každom členskom štáte bude zriadený alebo ustanovený príslušný národný orgán, ktorý bude zabezpečovať dodržiavanie noriem EÚ týkajúcich sa kvality a bezpečnosti,
- K. keďže obchodovanie s orgánmi a ľuďmi na účel odobratia orgánov je závažným porušovaním ľudských práv,
- L. keďže existuje úzke prepojenie medzi nezákonným obchodovaním s orgánmi a obchodovaním s ľuďmi na účel odobratia orgánov na jednej strane a zákonným systémom darcovstva orgánov na strane druhej, pretože po prvé nedostupnosť orgánov v rámci zákonného systému podnecuje k nezákonným činnostiam a po druhé nezákonné činnosti vážne ohrozujú dôveryhodnosť zákonného systému darcovstva orgánov,
- M. keďže percento odmietnutia darcovstva orgánov sa v rámci Európy výrazne líši, pričom tieto rozdiely možno vysvetliť úrovňou vzdelania a kvalifikácie zdravotníckych pracovníkov v súvislosti s komunikáciou a starostlivosťou o rodiny pacientov, rôznym legislatívnym prístupom k súhlasu s darovaním orgánov a jeho praktickým uplatňovaním, ako aj ďalšími dôležitými kultúrnymi, ekonomickými a sociálnymi faktormi ovplyvňujúcimi vnímanie prínosov darcovstva a transplantácií v rámci spoločnosti,
- N. keďže darcovstvo orgánov od žijúcich darcov môže byť užitočným dodatočným opatrením pre pacientov, ktorí nemôžu získať potrebný orgán prostredníctvom transplantácie post mortem, pričom ale treba zdôrazniť, že darcovstvo orgánov od žijúcich darcov môže prichádzať do úvahy len vtedy, ak sa v súvislosti s darcovstvom vylúčila akákoľvek nezákonná činnosť a platba,
- O. keďže lekársky zákrok možno vykonať len po tom, ako k nemu dotknutá osoba dala slobodný a informovaný súhlas; keďže táto osoba by mala byť vopred náležite informovaná o účele a povahe zákroku, ako aj o jeho následkoch a rizikách; keďže dotknutá osoba môže svoj súhlas kedykoľvek slobodne odvolať,
- P. keďže členské štáty musia zabezpečiť, aby orgány určené na transplantáciu neboli zomretej osobe odobraté, pokiaľ táto osoba nebola vyhlásená za mŕtvu v súlade s vnútroštátnymi právnymi predpismi,
- Q. keďže darcovstvo orgánov od žijúcich darcov by malo byť len doplnkom k darcovstvu orgánov od mŕtvych darcov,
- R. keďže využívanie orgánov pri liečbe so sebou nesie riziko prenosu infekčných a iných ochorení,
- S. keďže ľudia sa dožívajú vyššieho veku, čo znižuje kvalitu dostupných orgánov a v mnohých prípadoch vedie k poklesu počtu transplantácií, a to aj v členských štátoch, v ktorých sa počet darcov zvyšuje,
- T. keďže pri zvyšovaní počtu darovaných orgánov zohrávajú veľmi dôležitú úlohu informovanosť verejnosti a verejná mienka,
- U. keďže charitatívne spolky a iné dobrovoľné organizácie v členských štátoch svojou činnosťou zvyšujú informovanosť o darcovstve orgánov a keďže ich úsilie v konečnom dôsledku prispieva k nárastu počtu ľudí v registroch darcov orgánov,
1. víta akčný plán v oblasti darcovstva a transplantácie orgánov (2009 – 2015), ktorý Komisia prijala v decembri 2008 a v ktorom sa stanovuje prístup spolupráce medzi členskými štátmi vo forme súboru prioritných opatrení založených na identifikácii a rozvoji spoločných cieľov a zhodnotení darcovských a transplantáčnych činností podľa dohodnutých ukazovateľov, ktoré by mohli pomôcť pri stanovení referenčných kritérií a najlepších postupov;

Streda 19. mája 2010

2. vyjadruje znepokojenie nad nedostatkom dostupných ľudských orgánov na transplantáciu vzhľadom na uspokojenie potrieb pacientov; uznáva, že vážny nedostatok darcov orgánov zostáva hlavnou prekážkou brániacou plnému rozvoju transplantáčnych služieb a hlavným problémom, ktorý musia členské štáty EÚ vyriešiť v súvislosti s transplantáciami orgánov;
3. berie na vedomie úspešnosť projektov, v rámci ktorých majú občania možnosť priamo sa zapísať do registra darcov orgánov po ukončení určitých administratívnych postupov, ako je podanie žiadosti o cestovný pas alebo vodičský preukaz; naliehavo vyzýva členské štáty, aby zväzili prijatie takýchto systémov s cieľom zvýšiť počet ľudí v registri darcov;
4. domnieva sa, že v záujme predchádzania plytvaniu orgánmi dostupnými na liečbu je dôležité, aby existoval jasne vymedzený právny rámec týkajúci sa ich využívania a aby spoločnosť dôverovala systému darcovstva a transplantácií;
5. poukazuje na dôležitosť organizačných aspektov odoberania orgánov a zdôrazňuje, že výmena informácií a najlepších postupov medzi členskými štátmi pomôže krajinám s nízkou dostupnosťou orgánov zlepšiť mieru darcovstva, čo dokladá napríklad zavedenie prvkov španielskeho modelu v rôznych krajinách v rámci EÚ aj mimo nej, ktoré úspešne zvýšili mieru darcovstva orgánov;
6. zdôrazňuje význam koordinátorov darcovstva a význam určenia koordinátorov darcovstva na úrovni nemocníc; koordinátor darcovstva by sa mal uznávať ako kľúčová osobnosť nielen pri zvyšovaní účinnosti procesu darcovstva a transplantácie, ale aj pri zlepšovaní kvality a bezpečnosti orgánov určených na transplantáciu;
7. zdôrazňuje, že zmeny v organizácii darcovstva a odberu orgánov môžu podstatne zvýšiť a udržať mieru darcovstva orgánov;
8. zdôrazňuje, že v procese darovania orgánu od mŕtveho darcu sa za jeden z kľúčových krokov považuje identifikácia potenciálnych darcov; zdôrazňuje, že najdôležitejším krokom k zlepšeniu vyhľadávania darcov a k zvyšovaniu miery darcovstva je vymenovanie kľúčovej osoby v procese darcovstva na úrovni nemocníc (koordinátor darcovstva transplantátov), ktorej hlavnou zodpovednosťou by bol rozvoj proaktívneho programu na získavanie darcov a optimalizácia celého procesu darcovstva orgánov;
9. berie na vedomie dôležitosť cezhraničnej výmeny orgánov vzhľadom na potrebu kompatibility darcov s príjemcami, z čoho vyplýva význam veľkého fondu darcov na uspokojenie potrieb všetkých pacientov v poradovníkoch; domnieva sa, že ak sa nebude uskutočňovať výmena orgánov medzi jednotlivými členskými štátmi, príjemcovia, ktorí potrebujú vzácneho kompatibilného darcu, budú mať veľmi malú šancu, že nájdu orgán, zatiaľ čo určití darcovia nebudú braní do úvahy, pretože v poradovníkoch nie sú vhodní príjemcovia;
10. víta činnosti Eurotransplantu a Scanditransplantu, no konštatuje, že výmeny orgánov mimo týchto systémov a v rámci nich možno výrazne zlepšiť, najmä v prospech pacientov v malých krajinách;
11. zdôrazňuje, že stanovenie spoločných záväzných noriem kvality a bezpečnosti bude jediným mechanizmom, ktorý môže zabezpečiť vysokú úroveň ochrany zdravia v celej EÚ;
12. zdôrazňuje, že darcovstvo orgánov by malo byť dobrovoľné a neplatené a malo by sa uskutočňovať v jasne vymedzenom právnom a etickom kontexte;
13. vyzýva členské štáty, aby zabezpečili pridelovanie orgánov na základe transparentných, nediskriminačných a vedeckých kritérií;

Streda 19. mája 2010

14. vyzýva členské štáty, aby zabezpečili jasné stanovenie právneho základu na poskytovanie platného súhlasu alebo nesúhlasu s darovaním orgánu od mŕtvej osoby alebo jej rodinných príslušníkov, a aby zaručili aj to, že sa orgány nebudú odnímať mŕtvej osobe bez toho, aby sa táto osoba vyhlásila za mŕtvu v súlade s vnútroštátnymi právnymi predpismi;
15. schvaľuje opatrenia, ktoré sú zamerané na ochranu žijúcich darcov a na zabezpečenie toho, aby darovanie orgánov bolo altruistické a dobrovoľné bez akejkoľvek inej platby okrem náhrady, ktorá je striktno obmedzená na úhradu výdavkov, ktoré vznikli v súvislosti s darovaním orgánu, ako sú cestovné náklady, náklady na opatrovanie detí, náhrada straty na zárobku alebo náhrada nákladov na uzdravenie, pričom zamedzujú finančným stimulom a nevýhodám pre potenciálnych darcov; naliehavo žiada členské štáty, aby určili podmienky, za akých sa náhrada môže poskytnúť;
16. vyzýva Komisiu, aby preskúmala možnosť zaručenia poistenia darcov orgánov vo všetkých členských štátoch; vyzýva Komisiu, aby zanalyzovala rozsah poistenia darcov vo všetkých členských štátoch s cieľom nájsť najlepšie postupy v EÚ;
17. zdôrazňuje, že členské štáty musia zabezpečiť, aby darcov vyberali na základe zdravotného stavu a anamnézy vrátane psychologického vyšetrenia, ak sa považuje za potrebné, kvalifikovaní alebo zaškolení, kompetentní odborní pracovníci;
18. zdôrazňuje, že zavedenie dobre štruktúrovaných prevádzkových systémov a podpora úspešných modelov na vnútroštátnej úrovni má mimoriadny význam; navrhuje, aby prevádzkové systémy zahŕňali primeraný právny rámec, technickú a logistickú infraštruktúru, ako aj organizačnú podporu spojenú s účinným systémom pridelovania orgánov;
19. vyzýva členské štáty, aby v prvom rade podporovali vytváranie programov na zlepšenie kvality darovstva orgánov v každej nemocnici, kde existuje potenciál darovstva orgánov, a to na základe vlastného zhodnotenia celého procesu darovstva orgánov, ktoré by vykonávali odborníci v oblasti intenzívnej starostlivosti a transplantačný koordinátor v každej nemocnici, a aby sa pritom podľa potreby a možností usilovali o doplnenie uvedeného prostredníctvom externých hodnotení stredísk;
20. zdôrazňuje, že neustále vzdelávanie by malo tvoriť základnú časť komunikačných stratégií všetkých členských štátov v tejto oblasti; navrhuje predovšetkým, aby ľudia boli lepšie informovaní a aby boli povzbudzovaní k tomu, aby o darovstve orgánov hovorili a aby informovali svojich príbuzných o svojom úmysle darovať orgány; konštatuje, že podľa všetkého len 41 % európskych občanov diskutovalo v rámci svojej rodiny na tému darovstva orgánov;
21. nabáda členské štáty k tomu, aby napomáhali vyhlásenia o výslovnom prejave vôle žijúcich osôb tým, že im umožnia zapísať sa on-line do vnútroštátneho a/alebo európskeho registra darcov, s cieľom zrýchliť postupy overovania v súvislosti so súhlasom s darovaním orgánov;
22. vyzýva Komisiu, aby v úzkej spolupráci s členskými štátmi, Európskym parlamentom a príslušnými zúčastnenými stranami preskúmala možnosť vytvorenia systému, v ktorom by sa v čo najväčšom počte členských štátov zohľadňovali želania občanov, ktorí dajú súhlas s darovstvom orgánov po svojej smrti;
23. vyzýva členské štáty, aby zabezpečili zavedenie systémov a príslušných databáz, ktoré budú ľahko dostupné na registráciu želaní budúcich darcov;
24. takisto žiada členské štáty, aby podporili návrh, aby sa na vnútroštátnom preukaze totožnosti alebo vodičskom preukaze uvádzala zmienka alebo symboly, ktoré umožnia identifikovať držiteľa ako darcu orgánov;
25. vyzýva preto členské štáty, aby zlepšili znalosti a komunikačné zručnosti zdravotníckych pracovníkov a skupín na podporu pacientov v súvislosti s transplantáciou orgánov; vyzýva Komisiu, členské štáty a organizácie občianskej spoločnosti, aby sa podieľali na úsilí zvýšiť verejné povedomie o možnosti darovania orgánov a aby pritom brali do úvahy kultúrne špecifiká každého členského štátu;

Streda 19. mája 2010

26. vyzýva členské štáty, aby dosiahli maximálnu možnú mieru darcovstva orgánov od mŕtvych darcov zavedením účinných systémov na identifikáciu darcov orgánov a podporou koordinátorov darcovstva transplantátov v nemocniciach v celej Európe; žiada členské štáty, aby zhodnotili a častejšie využívali orgány od darcov vybraných na základe širších kritérií (napríklad starších darcov alebo darcov s určitými chorobami) a aby pritom uplatňovali čo najvyššie normy kvality a bezpečnosti, najmä prostredníctvom využívania nedávneho pokroku v oblasti biotechnológií, ktorý znižuje riziko odmietnutia transplantovaných orgánov,

27. domnieva sa, že je potrebné zabezpečiť primeranú rovnováhu medzi ochranou darcu, pokiaľ ide o anonymitu a dôvernosť informácií, na jednej strane a medzi schopnosťou sledovať darcovstvo orgánov na lekárske účely na strane druhej, a to s cieľom zabrániť zákonnému i nezákonnému vyplácaniu odmeny za darovanie orgánov;

28. zdôrazňuje, že so žijúcimi darcami by sa malo zaobchádzať v súlade s najvyššími zdravotnými normami, pričom títo darcovia by nemali znášať finančnú záťaž v prípade, že vyskytnú zdravotné problémy, ako sú hypertenzia, zlyhanie obličiek a ich dôsledky, spôsobené transplantačným postupom, a malo by sa zabrániť akejkoľvek strate na zárobku v dôsledku transplantácie alebo akémukoľvek zdravotnému problému; darcovia by mali byť chránení proti diskriminácii v sociálnom systéme;

29. domnieva sa, že všetky pravidlá transplantačných systémov (prideľovanie, prístup k transplantačným službám, údaje o činnosti atď.) by mali byť zverejnené a náležite kontrolované s cieľom predísť akejkoľvek neoprávnenej diskriminácii, čo sa týka prístupu k čakacej listine na transplantáciu a/alebo k liečebným postupom;

30. konštatuje, že hoci niektoré členské štáty zaviedli povinnú registráciu transplantačných postupov a existuje aj niekoľko dobrovoľných registrov, nejestvuje žiaden komplexný systém na zhromažďovanie údajov o rôznych druhoch transplantácií a ich výsledkoch;

31. dôrazne preto podporuje vytváranie národných registrov a registrov na úrovni EÚ, ako aj vypracovanie metodiky na porovnanie výsledkov existujúcich registrov na sledovanie príjemcov orgánov po transplantácii, a to v súlade so súčasným európskym právnym rámcom na ochranu osobných údajov;

32. podporuje vypracovanie špecializovaných protokolov platných v celej EÚ obsahujúcich postupy pre operačné a pooperačné štádiá pod vedením príslušných operačných tímov, patológov špecialistov a špecialistov v ďalších požadovaných oblastiach;

33. podporuje vytváranie národných registrov a registrov na úrovni EÚ na sledovanie žijúcich darcov s cieľom zabezpečiť lepšiu ochranu ich zdravia;

34. zdôrazňuje, že akékoľvek komerčné využitie orgánov, ktoré popiera spravodlivý prístup k transplantáciám, je neetické, je v rozpore s najzákladnejšími ľudskými hodnotami, porušuje článok 21 Dohovoru o ľudských právach a biomedicíne a je zakázané podľa článku 3 ods. 2 Charty základných práv EÚ;

35. poukazuje na to, že medzi nedostatkom orgánov a obchodovaním s orgánmi a ľuďmi na účel odobratia orgánov existuje dvojaká súvislosť: po prvé, zvýšená dostupnosť orgánov v členských štátoch by prispela k lepšiemu monitorovaniu týchto praktík tým, že by zamedzila akejkoľvek potrebe získavať orgány mimo EÚ a po druhé, nezákonná činnosť vážne ohrozuje dôveryhodnosť zákonného systému darcovstva orgánov;

Streda 19. mája 2010

36. opätovne pripomína odporúčania o boji proti obchodovaniu s orgánmi uvedené v Adamouovej správe o darcovstve orgánov a transplantáciách⁽¹⁾ a zastáva názor, že Komisia by ich mala plne zohľadniť pri vypracúvaní akčného plánu; trvá na tom, že je potrebné, aby sa v rámci Komisie a Europolu zvýšila informovanosť o tomto probléme;
37. zdôrazňuje význam zasadnutia Svetového zdravotníckeho zhromaždenia, ktoré sa má uskutočniť v máji 2010, a naliehavu vyzýva Komisiu a Radu, aby sa na úrovni WHO dôrazne zasadili za zásadu dobrovoľného a neplateného darcovstva;
38. víta spoločnú štúdiu Rady Európy a OSN o obchodovaní s orgánmi, tkanivami a bunkami a o obchodovaní s ľuďmi na účel odobratia orgánov;
39. poukazuje na správu Davida Matasa a Davida Kilgoura o zabíjaní členov hnutia Falun kung kvôli ich orgánom a žiada Komisiu, aby Európskemu parlamentu a Rade predložila správu o týchto obvineniach spolu s ďalšími takýmito prípadmi;
40. naliehavo žiada členské štáty, aby vytvorili mechanizmy na predchádzanie situáciám, keď zdravotnícki pracovníci, zdravotnícke inštitúcie či zdravotné poisťovne podporujú občanov Únie pri získavaní orgánov v tretích krajinách prostredníctvom praktík nezákonného obchodovania s orgánmi alebo ľuďmi na účely získania orgánov; vyzýva členské štáty, aby monitorovali prípady tohto typu, ktoré by sa vyskytovali na ich území; naliehavo vyzýva členské štáty, aby posúdili možnosť zavedenia legislatívnych opatrení vrátane sankcií, ktoré by sa vzťahovali na osoby, ktoré takéto činnosti podporujú alebo sa na nich zúčastňujú;
41. dôrazne odmieta správanie niektorých organizácií zdravotného poistenia, ktoré nabádajú pacientov na účasť na transplantáčnej turistike, a žiada členské štáty, aby takéto správanie prísne monitorovali a trestali;
42. zdôrazňuje, že pacienti, ktorí získali orgán za nezákonných okolností, nemôžu byť vylúčení zo zdravotnej starostlivosti v EÚ; poukazuje na to, že tak, ako v iných prípadoch, by sa malo rozlišovať medzi trestaním nezákonnej činnosti a potrebou liečby;
43. zdôrazňuje, že členské štáty by mali v záujme účinnejšieho riešenia problému nezákonného obchodovania s orgánmi posilniť svoju spoluprácu pod záštitou Interpolu a Europolu;
44. uznáva, že je nanajvýš dôležité zvýšiť kvalitu a bezpečnosť darcovstva orgánov a transplantácií; poukazuje na to, že vyššia kvalita a bezpečnosť budú mať vplyv na zníženie transplantáčnych rizík a následne tiež obmedzia negatívne účinky; uznáva, že opatrenia zamerané na kvalitu a bezpečnosť by mohli mať vplyv na dostupnosť orgánov a naopak; žiada Komisiu, aby členským štátom pomohla pri budovaní kapacity na vytváranie a rozvoj regulačných rámcov určených na zvýšenie kvality a bezpečnosti;
45. zdôrazňuje, že dobrá spolupráca medzi zdravotníckymi pracovníkmi a vnútroštátnymi orgánmi alebo inými legitímnymi organizáciami je nevyhnutná a prínosná;
46. uznáva dôležitú úlohu posttransplantačnej starostlivosti vrátane náležitého využívania liečby proti odmietnutiu orgánov pre úspešnosť transplantácií; uznáva, že optimálne využívanie liečby proti odmietnutiu orgánov môže viesť k zlepšeniu dlhodobého zdravia pacientov a prežitia štepov, a teda aj k širšej dostupnosti orgánov v dôsledku zníženej potreby opätovnej transplantácie, a domnieva sa, že členské štáty by mali zabezpečiť, aby pacienti mali prístup k čo najlepším dostupným terapiám;
47. poveruje svojho predsedu, aby postúpil toto uznesenie Rade, Komisii a vládam a parlamentom členských štátov.

⁽¹⁾ Uznesenie Európskeho parlamentu z 22. apríla 2008 o darcovstve orgánov a transplantáciách: politické kroky na úrovni Európskej únie (Priaté texty, P6_TA(2008)0130).